

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/602/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113212884
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Szabová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1113212884.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: Y. Y., L. Y. XXXX, XXX XX, zastúpený: JUDr. Lubomír Müller, euroadvokát, so sídlom Symfonická 1496/9, 158 00 Praha 5, Česká republika proti odporkyňi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o zaplatenie 56,60 eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 30.1.2014, č. k. 4C/73/2013-22 vo výroku o trovách konania, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 30.1.2014, č. k. 4C/73/2013-22 v napadnutej časti m e n í tak, že odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 31,11 eur na účet jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Odporkyňi sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd konanie zastavil, rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi vo výške 13,30 eur prostredníctvom Daňového úradu Nitra a odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 79,93 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

V odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť mu sumu 56,60 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 6.3.2013 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

Podaním doručeným okresnému súdu dňa 27.8.2013 zobral navrhovateľ svoj návrh v celom rozsahu späť z dôvodu úhrady žalovanej istiny zo strany odporkyne a žiadal, aby súd konanie zastavil a zaviazal odporkyňu na náhradu trov konania za tri úkony právnej služby a zaplatený súdny poplatok.

O späťvzati návrhu súd rozhodol podľa § 96 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. a uviedol, že v danom prípade došlo k späťvzatiu návrhu na začatie konania navrhovateľom v celom rozsahu pred prvým pojednávaním vo veci samej, preto nebol potrebný súhlas odporkyne s jeho späťvzatím. Vzhľadom na túto skutočnosť súd konanie zastavil.

Z obsahu spisu súd zistil, že navrhovateľ zaplatil súdny poplatok za návrh vo výške 20,- eur kolkovými známkami do súdneho spisu. O vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi krátenom o 6,70 eur súd rozhodol podľa § 11 ods. 3 veta prvá, v spojení s ods. 4, 6 a 11 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, v znení neskorších predpisov.

O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p., podľa ktorého odporca je povinný nahradiť navrhovateľovi trovy konania, ak sa pre jeho správanie vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne. Trovy konania predstavujú sumu, o ktorú sa krátil súdny poplatok vrátený navrhovateľovi (6,70

eur) a trovy právneho zastúpenia vo výške 73,23 eur. Pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len "vyhláška") vychádzal súd z hodnoty sporu 56,60 eur, potom odmena za jeden úkon právnej služby predstavuje sumu 16,60 eur. V danej veci vykonal právny zástupca navrhovateľa 3 úkony právnej služby, a to prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom (§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky) a 2x písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej - návrh na začatie konania a späťvzatie návrhu (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky), za ktoré mu patrí režijný paušál 3 x 7,81 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky).

Proti uzneseniu podala včas odvolanie odporkyňa, ktorá namietala, že navrhovateľ žiadosťou doručenou Ministerstvu spravodlivosti SR dňa 5.9.2012 uplatnil nárok na odškodnenie podľa § 19 ods. 3 písm. b) a § 23 ods. 1 zák. č. 119/1990 o súdnej rehabilitácii v platnom znení, ktorý pozostával s nasledovných náhrad:

- 1) náhrada za stratu na zárobku podľa § 23 ods. 1 písm. a),
- 2) náhrada trov výkonu väzby podľa § 23 ods. 1 písm. c),
- 3) náhrada trov výkonu trestu odňatia slobody podľa § 23 ods. 1 písm. c),
- 4) náhrada trov trestného konania podľa § 23 ods. 1 písm. c),
- 5) náhrada zaplatených trov obhajoby v pôvodnom trestnom konaní podľa § 23 ods. 1 písm. d),
- 6) náhrada trov obhajoby v novom konaní v sume 660,51 eur podľa § 19 ods. 3 písm. b),
- 7) náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 18.000,- eur.

Uviedla, že je pravdou, že Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky žiadosť navrhovateľa neprerokovalo v šesťmesačnej lehote od jej obdržania. Návrhom na začatie konania zo dňa 10.4.2013 si navrhovateľ uplatnil v tomto súdnom spore len náhradu trov výkonu trestu odňatia slobody vo výške 56,60 eur podľa § 23 ods. 1 písm. c) zák. č. 119/1990 Zb. Každý vyššie uvedený jednotlivý nárok si navrhovateľ uplatnil samostatnými návrhmi. Vo všetkých súdnych konaniach je navrhovateľ zastúpený tým istým advokátom JUDr. Lubomírom Müllerom, prostredníctvom ktorého si uplatnil svoj nárok na odškodnenie podľa zák. č. 119/1990 Zb. najskôr u odporkyne jedinou žiadosťou o odškodnenie a potom, čo mu odporkyňa jeho nárok nevyplatila v zákonnej lehote, uplatnil si ten istý nárok na odškodnenie na súde niekoľkými samostatnými návrhmi.

Odporkyňa v prvom rade namietala uvedený postup navrhovateľa (podanie viacerých samostatných návrhov), hoci ide čo do právneho základu o jeden nárok na odškodnenie podľa § 23 ods. 1 zák. č. 119/1990 Zb.. Z jednej žiadosti o odškodnenie uplatnenej u odporkyne je bez akéhokoľvek logického základu vedených šesť súdnych sporov tak, ako sú špecifikované vyššie, v dôsledku čoho sa zvyšuje rozsah navrhovateľovi priznaných trov právneho zastúpenia. Ide o konanie, ktorým sa navrhovateľ alebo jeho právny zástupca snaží získať výhodu, ktorú procesné právo nepredpokladá a súčasne je takéto konanie spôsobilé protistrane spôsobiť škodu vo forme zvýšených nákladov spojených s právnym zastúpením navrhovateľa. Ide o konanie, ktoré má všetky znaky zneužitia práva a je možné ho považovať za šikanózne. Náhrada trov konania je prostriedkom na kompenzáciu nákladov oprávneného účastníka potrebných k účelnému uplatňovaniu, alebo bráneniu práva. Nemá však znamenať určitú formu obohacovania sa na úkor povinnej strany. Zdôraznila, že podľa ust. § 18 ods. 2 a 5 zák. č. 586/2003 Z.z. o advokácii, v zmysle ktorého je advokát povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, t.j. konať čestne, svedomito, primeraným spôsobom, dôsledne využívať všetky právne prostriedky v prospech klienta. Musí pritom dbať na účelnosť a hospodárnosť. Advokátovi nepatrí odmena za tie úkony, pri ktorých nepostupoval s odbornou starostlivosťou, čo sa stalo aj v danom prípade (konal neehospodárne a jeho konanie je v rozpore s dobrými mravmi). Všetky nároky mali byť uplatnené jedným návrhom, čím by sa predišlo zbytočným súdnym konaniam, ako aj nákladom právneho zastúpenia. V tomto smere poukázal na uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.3.2013, sp. zn. 5Co/204/2013 a zo dňa 30.11.2012, č.k. 5Co/598/2012-50, v ktorých krajský súd poukázal na požiadavku účelnosti a hospodárnosti konania, ktorá nekoliduje s dispozičnou zásadou procesného práva. Upriamila pozornosť na nález Ústavného súdu ČR z 25.7.2012, sp. zn. I. ÚS 988/2012, v ktorom riešil otázku účelne vynaložených nákladov podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Poukázala na množstvo súdnych sporov, ktoré boli umelo vytvorené takým spôsobom, ako je to aj v tomto prípade, účelom ktorých bolo navýšenie trov konania. Postupu navrhovateľa, ktorý označila za šikanóznny výkon práva, nemožno priznať právnu ochranu a trovy právneho zastúpenia považuje za neúčelné. Preto navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v časti povinnosti zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 79,93 eur zmenil tak, že trovy konania neprizná.

K odvolaniu odporkyne sa navrhovateľ nevyjadril.

Odvolací súd prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

Podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 150 ods. 2 O.s.p., ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať, alebo znížiť.

V zmysle citovaného ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., vychádzajúc zo skutočnosti, že k späťvzatiu návrhu a k následnému zastaveniu konania došlo pre správanie odporkyne, ktorá pohľadávku uhradila po podaní návrhu, je povinná navrhovateľovi uhradiť trovy konania.

Náhrada trov konania v občianskom súdnom konaní je obmedzená na náhradu všetkých trov účelne vynaložených na uplatňovanie alebo bránenie práva. Posúdenie účelnosti je závislé od konkrétnych okolností tej ktorej veci.

Po preskúmaní prvostupňového uznesenia v časti výroku o trovách konania sa odvolací súd napriek splneniu podmienok uvedených v ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., nestotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že sú splnené podmienky na priznanie trov právneho zastúpenia v plnej uplatnenej výške.

Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ si svoje nároky na odškodnenie podľa § 23 ods. 1 písm. a) zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii na Ministerstve spravodlivosti SR uplatnil jednou žiadosťou o odškodnenie a zadosťučinenie zo dňa 5.9.2012. V konaní nebolo sporné, že odporkyňa neuhradila uplatnené nároky navrhovateľovi včas, t.j. v šesťmesačnej zákonnej lehote, v dôsledku čoho si tieto nároky navrhovateľ uplatnil na súde, pričom každý nárok, si uplatnil samostatným návrhom, a to napriek tomu, že všetky vychádzajú z toho istého právneho základu. Je nesporné, že takýto postup za predpokladu, že v každej jednotlivéj veci by súd priznal navrhovateľovi plnú náhradu trov právneho zastúpenia, došlo by k enormnému nárastu celkových trov konania, v porovnaní so situáciou, ak by si navrhovateľ všetky nároky, ktoré mu vyplývajú z ust. § 23 ods. 1 písm. a) zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii bol uplatnil spoločným návrhom. Za predpokladu uplatnenia všetkých nárokov jedným návrhom na začatie konania by tarifná odmena za jeden úkon právnej služby predstavovala sumu 321,- eur. V prípade, že ak len v už uvedených dvoch právoplatne skončených veciach (priznaná len čiastočná náhrada) a v tejto prejednávanej veci by bola priznaná plná výška uplatnených trov právneho zastúpenia (v každej veci po 73,23 eur), navrhovateľovi by len za tieto tri veci bola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia v sume 219,69 eur. Ide pri tom o konania, v ktorých boli uplatnené nároky s najnižšími sumami. V ďalších konaniach si navrhovateľ uplatňuje nároky v podstatne vyšších sumách (660,51 eur, 998,58 eur a 18.000 eur), čo by prirodzene spôsobilo niekoľko násobný nárast trov právneho zastúpenia v porovnaní, ak by všetky nároky boli uplatnené jedným návrhom.

S poukazom na dispozičnú voľnosť navrhovateľa pri uplatňovaní nárokov treba konštatovať, že spôsob uplatnenia jeho práv nebol realizovaný nezákonným spôsobom a teda navrhovateľ bol oprávnený si svoje jednotlivé nároky, o odškodnenie ktorých žiadal odporu jednou spoločnou žiadosťou, uplatniť aj samostatnými návrhmi na začatie konania. Avšak práve z vyššie uvedenej argumentácie je zrejmé, že vzhľadom na konkrétne okolnosti daného postupu navrhovateľa pri uplatňovaní svojich nárokov podľa § 23 ods. 1 písm. a) zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii je potrebné posudzovať účelnosť uvedených trov konania, osobitne trov právneho zastúpenia. Odvolací súd sa v danej veci prikláňa k názoru, že takýto postup uplatňovania práva je v rozpore so zásadou účelnosti a hospodárnosti konania. Hoci je len na navrhovateľovi, koho a akým spôsobom bude žalovať, jeho postup musí byť v súlade s ostatnými zásadami súdneho konania. Keďže súdne konania, v ktorých si navrhovateľ uplatnil svoje ďalšie nároky (podstatne vyššie sumy) doteraz neboli skončené a vzhľadom na doteraz priznané trovy právneho

zastúpenia v právoplatne skončených veciach je zrejmé, že navrhovateľovi doteraz nebola priznaná plná náhrada trov právneho zastúpenia, ktorá by zodpovedala odmene v prípade uplatnenia všetkých nárokov jedným návrhom, nie je možné prijať názor odporkyne, že navrhovateľ vôbec nemá nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v predmetnej veci. Ak by sa odvolací súd priklonil k argumentácii odporkyne v odvolaní, že pre prípad uplatnenia nároku navrhovateľa viacerými samostatnými návrhmi mu nemá byť priznaná náhrada trov právneho zastúpenia, mohlo by dôjsť k absurdnej situácii, že v prípade takéhoto rozhodnutia v každom jednom konaní o čiastkových nárokoch navrhovateľa by navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia neboli vôbec priznané. Takáto aplikácia práva by bola ústavne nekonformná.

Šetrením na Okresnom súde Bratislava I odvolací súd zistil, že doteraz bolo právoplatne rozhodnuté v dvoch samostatne podaných návrhoch, a to vo veci 16C/73/2013, v ktorej si navrhovateľ uplatnil náhradu nákladov trestného konania v sume 6,64 eur a vo veci 15C/73/2013, v ktorej si uplatnil náhradu trov výkonu väzby v sume 13,28 eur. V oboch veciach bolo konanie zastavené pre späťvzatie návrhov z dôvodu zaplatenia pohľadávky odporkyňou po podaní návrhu, pričom v oboch veciach boli navrhovateľovi priznané trovy právneho zastúpenia v sume 48,82 eur, čo zodpovedá odmene za dva úkony právnej služby (2x tarifná odmena + 2x paušál).

V prejednávanej veci súd prvého stupňa priznal náhradu trov právneho zastúpenia v celej uplatnenej výške, pričom sa vôbec nezaoberal otázkou účelnosti trov právneho zastúpenia s prihliadnutím na to, že v tomto konaní bol prejednávaný iba jeden čiastkový nárok navrhovateľa, ktorý si mohol uplatniť spolu s ostatnými čiastkovými nárokmi spoločným návrhom na začatie konania.

Okrem toho, aktuálna rozhodovacia činnosť súdov v Slovenskej republike vychádza z potreby dodržiavania proporcionality medzi výškou vymáhanej čiastky a trovami konania, a to hlavne v takzvaných drobných sporoch (§ 150 ods. 2 O.s.p.). Zároveň však zdôrazňuje, že právo na náhradu trov konania v prípade úspechu v spore (ako aj v prípade späťvzatia dôvodne podanej žaloby) je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že navrhovateľovi priznal náhradu trov prvostupňového konania v sume 31,11 eur, čo zodpovedá nevrátenej časti súdneho poplatku v sume 6,70 eur a trovám právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby (16,60 eur tarifná odmena, 7,81 eur režijný paušál).

Uvedené trovy je odporkyňa povinná zaplatiť navrhovateľovi podľa § 149 ods. 1 O.s.p. na účet právneho zástupcu navrhovateľa v Č., pobočka J. - M., Č. H., č. ú. XXXXXXXXX/XXXX, R.: M., A.: M. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.. Keďže odporkyňa bola v odvolacom v konaní úspešná vo väčšej časti, patrila by jej náhrada trov odvolacieho konania, avšak žiadne trovy jej nevznikli, a preto jej neboli priznané.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.